SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 13. oktobra 2005*

V zadevi C-379/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Landgericht Würzburg (Nemčija) z odločbo z dne 23. avgusta 2004, ki je prispela na Sodišče 3. septembra 2004, v postopku

Richard Dahms GmbH

proti

Fränkischer Weinbauverband eV,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, A. La Pergola, A. Borg Barthet, U. Lõhmus (poročevalec) in A. Ó Caoimh, sodniki,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: L. A. Geelhoed,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Richard Dahms GmbH J. Haas, odvetnik,

— za Fränkischer Weinbauverband eV B. Vincke, odvetnik,

— za Komisijo Evropskih skupnosti F. Erlbacher in T. van Rijn, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 21 Uredbe Komisije (ES) št. 753/2002 z dne 29. aprila 2002 o določitvi nekaterih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999 glede opisa, poimenovanja, predstavitve in zaščite nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja (UL L 118, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Richard Dahms GmbH (v nadaljevanju: družba Dahms) in Fränkischer Weinbauverband eV (v nadaljevanju: Weinbauverband) glede zneska prijavnine za sodelovanje na tekmovanju vin.

Pravni okvir Skupnosti

3 Člen 47 Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999 z dne 17. maja 1999 o skupni ureditvi trga za vino (UL L 179, str. 1) med drugim določa pravila za označevanje nekaterih proizvodov z namenom zaščite legitimnih interesov potrošnikov in proizvajalcev, nemotenega delovanja notranjega trga in pospeševanja proizvodnje kakovostnih proizvodov. Ta člen določa razliko med podatki, ki morajo biti na nalepkah obvezno navedeni, in tistimi, ki niso obvezni.

4 Priloga VII, B, točka 1(b), tretja alinea, k tej uredbi določa možnost, da se na nalepki poleg geografske označbe navede podatek o „nagradi, medalji ali tekmovanju", in sicer pod pogoji, ki jih določi Komisija.

5 Uredba št. 753/2002 je bila sprejeta zato, da je določila podrobna pravila za izvajanje predpisov, ki se zlasti nanašajo na predstavitev nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja. Njen naslov IV določa predpise za namizna vina z geografsko oznako in kakovostna vina, proizvedena v določenih regijah (v nadaljevanju: kakovostna vina pdpo).

6 Člen 21 navedene uredbe, z naslovom „Nagrade in kolajne", ki je del naslova IV te uredbe, določa:

„Za namene tretje alinee Priloge VII(B)(I)(b) k Uredbi (ES) št. 1493/1999 se lahko nagrade in kolajne navedejo na nalepkah namiznih vin z geografsko označbo in kakovostnih vin pdpo, če so bile dodeljene seriji vina na tekmovanju, ki ga je odobrila država članica ali tretja država, po končanem nepristranskem postopku, ki izključuje kakršno koli diskriminacijo. Države članice in tretje države sporočijo Komisiji seznam odobrenih tekmovanj. Komisija z vsemi ustreznimi sredstvi zagotovi objavo teh seznamov".

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

7 Družba Dahms, tožeča stranka v postopku v glavni stvari, deluje v sektorju vinogradništva in trgovine z vinom. Weinbauverband, tožena stranka v postopku v glavni stvari, v Nemčiji organizira tekmovanja vin in penečih se vin Frankonije. Znesek, ki ga je treba plačati za sodelovanje na tem tekmovanju, se razlikuje glede na to, ali so kandidati člani Weinbauverbanda ali ne. Tako znaša prijavnina za vsako serijo vina, ki jo predstavijo člani tega društva, 46 EUR, za serijo, ki jo predstavijo drugi kandidati pa 92 EUR, medtem ko je za vsako serijo penečega se vina ta določena na 76,50 EUR za člane in na 153 EUR za druge.

8 Družba Dahms je bila članica Weinbauverbanda do leta 2001 in je vina predstavila v okviru številnih tekmovanj. Zdaj ko ni več članica tega društva, družba Dahms pred Landgerichtom po eni strani izpodbija pogoje, ki jih Weinbauverband določa glede prijavnine in ki po njenem mnenju pomenijo diskriminacijo v smislu člena 21

Uredbe št. 753/2002, po drugi strani pa zlorabo monopolnega položaja Weinbauverbanda pri organizaciji teh tekmovanj.

9 Družba Dahms želi sodelovati na tekmovanju pod enakimi pogoji kot člani Weinbauverbanda. Podredno predlaga, da bi na tekmovanju sodelovala kot nečlanica tega društva, vendar na podlagi plačila prijavnine, katere znesek bi določilo Landgericht.

10 Weinbauverband pred predložitvenim sodiščem trdi, da je različen znesek prijavnine glede na to, ali so kandidati njeni člani ali ne, določil na podlagi samostojnosti, ki mu jo priznava ureditev na področju društev. V postopku v glavni stvari oporeka obstoju diskriminacije v smislu člena 21 Uredbe št. 753/2002. Po njenem mnenju je namreč po eni strani ta določba naslovljena na države članice in za posameznike ne ustvarja subjektivne pravice, po drugi strani pa ta člen prepoveduje le samovoljno diskriminacijo.

11 V teh okoliščinah je Landgericht Würzburg prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali člen 21 Uredbe (ES) št. 753/02 tožeči stranki daje subjektivno pravico, da je tožena stranka ne sme diskriminirati v okviru tekmovanja vin in penečih se vin Frankonije?

2. Če je odgovor na prejšnje vprašanje pritrdilen:

Ali dejstvo, da zato, ker tožeča stranka ni članica tožene stranke, ta od tožeče stranke za sodelovanje na tekmovanju vin in penečih se vin Frankonije zahteva plačilo prijavnine, katere znesek je dvakrat večji od tistega, ki ga zahteva od svojih članov, pomeni diskriminacijo v smislu člena 21 Uredbe št. 753/2002?"

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

12 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem sprašuje Sodišče, ali člen 21 Uredbe št. 753/2002 družbi Dahms daje subjektivno pravico, na katero se ta lahko sklicuje, ko zatrjuje, da je bila žrtev diskriminatornega obravnavanja, in sicer zato, ker je morala za sodelovanje na tekmovanju vin in penečih se vin Frankonije plačati višjo prijavnino od tiste, ki jo morajo plačati člani Weinbauverbanda.

13 Uvodoma je treba opozoriti, da se uredba v skladu s členom 249, drugi odstavek, ES uporablja splošno in neposredno v vseh državah članicah. V skladu z ustaljeno sodno prakso uredba zaradi svoje narave in vloge v sistemu virov prava Skupnosti posameznikom lahko daje pravice, ki so jih nacionalna sodišča dolžna varovati (glej zlasti sodbo z dne 10. oktobra 1973 v zadevi Variola, 34/73, Recueil, str. 981, točka 8,

in sodbo z dne 17. septembra 2002 v zadevi Muñoz in Superior Fruiticola, C-253/00, Recueil, str. I-7289, točka 27).

14 Nacionalna sodišča, katerih naloga je, da v okviru svojih pristojnosti uporabljajo določbe prava Skupnosti, so dolžna zagotavljati njihov polni učinek (glej zlasti sodbe z dne 9. marca 1978 v zadevi Simmenthal, 106/77, Recueil, str. 629, točka 16; z dne 19. junija 1990 v zadevi Factortame in drugi, C-213/89, Recueil, str. I-2433, točka 19; z dne 20. septembra 2001 v zadevi Courage in Crehan, C-453/99, Recueil, str. I-6297, točka 25, in zgoraj navedeno sodbo Muñoz in Superior Fruiticola, točka 28).

15 Člen 21 Uredbe št. 753/2002 določa pravila za izvajanje priloge VII k Uredbi št. 1493/1999. Člen 47 zadnje navedene uredbe zlasti določa, da je ciljev obveznih in neobveznih podatkov pri označevanju nekaterih proizvodov vinskega sektorja več. Ti cilji so navedeni tudi v četrti uvodni izjavi Uredbe št. 753/2002, ki navaja, de so tako zasledovani cilji zaščita legitimnih interesov potrošnikov in proizvajalcev, zagotavljanje nemotenega delovanja notranjega trga in pospeševanje proizvodnje kakovostnih proizvodov.

16 Kot Komisija pravilno poudarja, člen 21 Uredbe št. 753/2002 zagotavlja možnost, da se na nalepkah namiznih vin z geografsko označbo in kakovostnih vin pdpo navedejo nagrade in kolajne. To je mogoče le pod pogojem, da so bile te dodeljene, po eni strani, na tekmovanju, ki ga je odobrila država članica ali tretja država, in, po drugi strani, po končanem nepristranskem postopku, ki izključuje kakršno koli diskriminacijo.

17 Člen 21, kot jasno izhaja iz njegovega besedila, ureja označevanje zadevnih vin, njegov cilj pa ni določanje postopkovnih pravil, ki naj bi se uporabila za organizacijo tekmovanj vin. Kajti čeprav ta določba res določa, da mora postopek dodelitve nagrad in kolajn spoštovati določene nujne zahteve, ta kljub temu ne ureja nobenega drugega vidika postopka, ki se uporablja za organizacijo tekmovanj vin, tudi če bi ti sestavljali okvir, v katerem se take nagrade in kolajne dodeljujejo.

18 Zato je treba šteti, da se člen 21 Uredbe št. 753/2002 nanaša na neobvezne podatke o nagradah in kolajnah, ki se lahko navedejo na nalepkah zato, da bi se zaščitili legitimni interesi potrošnikov in predvsem proizvajalcev vina. Postopek oziroma pravila za dodeljevanje teh nagrad ali kolajn ter pravila, ki se uporabijo za postopek organizacije tekmovanj vin, so v izključni pristojnosti držav članic, pod pogojem, da so, če se nagrade in kolajne dodelijo v tem okviru, zadevno tekmovanje odobrili pristojni nacionalni organi in da je postopek dodeljevanja nepristranski in izključuje kakršno koli diskriminacijo.

19 Tako udeleženec ali potencialni udeleženec tekmovanja vin s sklicevanjem na besedilo navedenega člena 21 ne more izpodbijati pravil za organizacijo takega tekmovanja na splošno in zlasti določanja zneska prijavnine na to tekmovanje.

20 Nasprotno je treba priznati, da bi konkurenčni proizvajalci vin v primeru, ko so te nagrade ali kolajne navedene na nalepki, lahko ugovarjali odobritvi navedbe teh podatkov, če so bile te nagrade ali kolajne dodeljene po končanem postopku, ki ga niso odobrili pristojni nacionalni organi, ali pa po končanem postopku, ki je bil pristranski ali diskriminatoren.

21 Zato je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 21 Uredbe št. 753/2002 razlagati tako, da udeleženci ali potencialni udeleženci tekmovanja vin na podlagi te določbe ne morejo izpodbijati pogojev za organizacijo takega tekmovanja in zlasti pravil za določanje zneska prijavnine na to tekmovanje.

Drugo vprašanje

22 Upoštevajoč odgovor na prvo vprašanje je postalo drugo vprašanje nepotrebno in nanj ni treba odgovoriti.

Stroški

23 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 21 Uredbe Komisije (ES) št. 753/2002 z dne 29. aprila 2002 o določitvi nekaterih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999 glede opisa, poimenovanja, predstavitve in zaščite nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja je treba razlagati tako, da udeleženci ali potencialni udeleženci tekmovanja vin

na podlagi te določbe ne morejo izpodbijati pogojev za organizacijo takega tekmovanja in zlasti pravil za določanje zneska prijavnine na to tekmovanje.

Podpisi